

ків щодо дисконтної політики та регулювання ставок рефінансування.

Більше, того прагнення транснаціональних банків (ТНБ) до розширення сфери свого впливу за рахунок проникнення на ринок банківських послуг менш розвинутих країн веде, по-перше, до диспропорцій в участі окремих країн у потоках капіталу. Так, експансіоністська політика ТНБ при обслуговуванні глобальних потоків капіталу не завжди підтверджується реальними намірами банку нести відповідальність за покриття фінансових ризиків. Відтак глобальні фінансові ризики виявляються фактично перекладеними на країни, які поступаються за рівнем економічного розвитку.

По-друге, наростають внутрішні диспропорції на ринках країн. Ринки капіталу, де домінує положення займають великі банки з великою часткою іноземного капіталу, мають підвищену вразливість до ризиків. Адже банки організовані таким чином, що вилучення значної частини депозитів або значне зниження активів за будь-якої причини автоматично робить банк банкрутом. Крім того банки є інституційними інвесторами, чії активи розміщені в цінні папери. Тому стан банківської системи безпосередньо визначається ситуацією на фондовому ринку, і впливає на неї.

Негативний вплив на розвиток національних ринків капіталу здійснює універсалізація діяльності ТНБ, оскільки:

- ✓ значна ринкова влада банків разом зі спроможністю здійснювати тиск на клієнтів є вагомою перешкодою для розвитку конкуренції;

- ✓ прямий і непрямої контроль над розподілом фінансових ресурсів банківською системою стає перешкодою для розвитку небанківського сектору;

- ✓ недорозвиненість небанківського ринку капіталу підвищує залежність бізнесу від банків, що веде до концентрації процесу прийняття інвестиційних рішень в обмеженому колі учасників і зменшує доступність джерел фінансування (боргових та не боргових);

- ✓ високий рівень концентрації ринку капіталу підвищує ризики як для фінансового так і реального сектору країни;п

- ✓ потенційний конфлікт інтересів посилює інформаційну невизначеність на ринку капіталу.

У підсумку виникає негативне коло, коли високий рівень концентрації капіталу в банківському секторі в поєднанні з універсалізацією банківської діяльності підтримує структурні диспропорції ринку капіталу, які шкодять розвитку ефективної конкуренції, підвищують вразливість ринків капіталів до криз, не сприяють зниженню вартості фінансових ресурсів.

Підсумовуючи, можна зробити наступні **висновки**:

- ✓ сучасний розвиток ринку капіталу в країнах, з трансформаційною економікою, відбувається на підгру-

нті монополістичних тенденцій посилення влади банків та універсалізації їх діяльності, що послаблює ринкову конкуренцію;

- ✓ в умовах глобалізації фінансових ринків основною проблемою розвитку ринку капіталу країн з економікою, що розвивається, стає підтримка механізму ефективної конкуренції на основі обмеження монополістичних позицій банків та іноземної експансії ТНБ на ринок банківських послуг;

- ✓ диспропорції на ринку капіталу внаслідок загострення суперечності між інтересами банків та держави створюють основу для швидкого поширення негативно впливу економічних дисбалансів і призводять до обвалу ринків капіталу в умовах системної кризи;

- ✓ основним напрямом діяльності держави має стати стимулювання ефективної конкуренції на ринку капіталу шляхом підтримання процесів становлення системи фінансових посередників та вдосконалення системи регулювання ринку капіталу на основі впровадження єдиної концепції регулювання всіх сегментів фінансового ринку;

- ✓ домінуюча роль банків у трансформаційних країнах не перший план висуває завдання підвищення стійкості банківської системи до зовнішніх та внутрішніх шоків.

1. Архіреєв С.І., Зінченко Я.В. Посттрансформаційна ринкова економіка: інституціоналізація фондового ринку // Економічна теорія. – 2006. – № 3. – С.43–54.
2. Барановський О. Антикризові заходи урядів і центральних банків зарубіжних країн // Вісник НБУ. – 2009. – № 4. – С. 8–19.
3. Беленький П., Другов О. Розвиток системи фінансових посередників України в умовах посилення глобалізації цих процесів // Вісник НБУ. – 2007. – 12. – С. 30–33.
4. Дорошенко І., Делі О. Теоретико-методологічні основи концепції розвитку фінансових ринків в умовах глобальної кризи // Банківська справа. – 2009. – № 3. – С. 20–31.
5. Дзюблюк О. Грошово-кредитна політика в період кризових явищ на світових ринках // Вісник НБУ. – 2009. – № 5. – С.20–30.
6. Захарін С. Заощадження та інвестиції в корпоративному секторі України в контексті макроекономічного розвитку // Економіка України. – 2009. – № 5. – С. 36–45.
7. Корнєєв В. В. Еволюція і перспективи фінансового ринку України // Економіка України. – 2007. – № 9. – С. 21–29.
8. Лютій І. О., Міщенко В. І. Проблеми розвитку сучасного міжнародного фінансового ринку та інтеграційний курс України // Фінанси України. – 2006. – № 5. – С. 21–31.
9. Науменкова С. В., Міщенко С. В. Проблеми подолання негативного впливу глобальних диспропорцій та формування нового геофінансового механізму // Фінанси України. – 2009. – № 3. – С.23–36.
10. Гроші та кредит : [підручник. – 4-те вид., перероб. і доп.] / М. І. Савлук, А. М. Мороз, І. М. Лазепко та ін. – К. КНЕУ, 2006. – 744 с.
11. Financial Market Supervision report – 2007 // Czech National Bank. – PP. 95. [Електронний ресурс] : Режим доступу: <http://www.cnb.cz/en>.
12. May В. Драма 2008 года: от экономического чуда к экономическому кризису / В. May // Вопросы экономики. – 2009. – № 2. – С. 4–23.
13. The Mission of the Czech National Bank for the Supervision of the Czech Financial Market// Czech National Bank. – PP.1-5. – [Ел. ресурс] : Режим доступу: <http://www.cnb.cz/en>.
14. Financial system development in Poland 2006 // National Bank of Poland, Warsaw, 2009. – [Електронний ресурс] : Режим доступу: <http://www.nbp.pl>
15. Міщенко С. Проблеми реалізації монетарної політики в умовах структурних дисбалансів (на прикладі Ісландії) // Вісник НБУ. – 2009. – № 3. – С.22–26.

Надійшла до редколегії 18.09.2009

В. Краєвський, канд. екон. наук, доц.

АНАЛІТИЧНО-ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОВУДОВИ ФІНАНСОВОГО РАХУНКУ

В статті розглядається аналітично-облікове забезпечення та методологічні особливості побудови фінансового рахунку. Фінансовий рахунок, чисте кредитування, чисте запозичення, фінансові активи, національне багатство, система національних рахунків (СНР).

In article registration-analytical maintenance and methodological features of construction of the financial account is considered. Financial account, net lending, net borrowing, financial assets, system of the national accounts.

Довгий час, здебільшого з ідеологічних міркувань, спостерігалися окремі методологічні розбіжності при побудові фінансового рахунку. Так, у балансі народного господарства, приріст (скорочення) золотого запасу відображався у складі показників приросту матеріальних

оборотних засобів незалежно від того, які функції це золото виконує. У СНР проводиться розмежування між роллю золота як грошей та іншими його функціями. Останні трактуються аналогічно методології балансу народного господарства, в той час як золото, що виконує

функції грошей, розглядається у формі фінансових активів. У переглянутому варіанті СНР'93 золото поділяють на три наступні категорії: монетарне золото, яким володіє казначейство країни, – воно розглядається як компонент її міжнародних резервів; золото що зберігається як цінність, та інше золото використовується для виробничих цілей. Золото, придбане у якості запасу цінностей, розглядається як частина капіталоутворення.

Важливість фінансового рахунку як дієвого аналітичного інструменту, показники якого використовуються при виробленні та прийнятті обґрунтованих управлінських рішень на макрорівні висвітлюються у методологічних розробках та публікаціях Беглової О.Ю [7]., Нікітіної І.М. [7], Москвіна О.О [7]., Іванова Ю.І. [8, 9].

Мета дослідження: показати методологічні особливості побудови фінансового рахунку у системі національних рахунків та відобразити його аналітично-облікове забезпечення.

Виклад основного матеріалу (результати досліджень). Згідно з СНР'93 фінансовий рахунок відображає операції з фінансовими активами і зобов'язаннями, що здійснюються між інституційними одиницями національної економіки (резидентами) та між резидентами та іншими країнами світу (нерезидентами), а також показують роль окремих категорій фінансових інструментів у цих операціях. Фінансовий інструмент – це будь який контракт, що започатковує виникнення фінансового активу, з одного боку, та фінансового зобов'язання чи інструментів у вигляді акцій – з іншого. Фінансові інструменти класифікуються як фінансові активи (ресурси) або як інші (умовні та похідні) фінансові інструменти [8, 9].

Фінансовий рахунок описує механізм перерозподілу фінансових ресурсів, що відчують їх нестачу (тобто чистих позичальників) та залучають необхідні кошти шляхом прийняття нових зобов'язань чи скорочення існуючих активів, та інституційними секторами – чистими кредиторами, які розміщують свої вільні кошти шляхом придбання нових фінансових активів або скорочення фінансових зобов'язань.

Фінансовий рахунок є другим пов'язаним з нагромадженням та будується для економіки в цілому та для її інституційних секторів. На витратній (лівій) частині рахунку: придбання фінансових активів за відрахуванням вибуття, на ресурсній (правій) частині рахунку – зміни в зобов'язаннях: прийняття зобов'язань за виключенням їх погашення. Чисте прийняття фінансових зобов'язань за виключенням чистого прийняття фінансових активів у вартісному виразі дорівнює з протилежним знаком

показнику "чисте кредитування/ чисте запозичення", який є балансуючою статтею рахунку капіталу.

Чисте кредитування – це залишок коштів у вигляді чистого заощадження в сумі з чистими капітальними трансфертами, що невикористані для нагромадження капіталу. І навпаки, якщо сума чистих заощаджень і капітальних трансфертів недостатня для фінансування чистого приросту не фінансових активів, нестача ресурсів, що утворилася, називається чистим запозиченням. Таким чином, фінансовий рахунок не має балансуючої статті, яка б переносилася на інші рахунки, як це має місце по відношенню до всіх інших рахунків, у зв'язку з тим, що він є завершальним у послідовності рахунків, які відображають економічні операції між інституційними одиницями в економіці.

В системі національних рахунків існує взаємозв'язок фінансового рахунку з іншими рахунками, які мають кореспондуючі записи, що відповідають певним операціям фінансового рахунку. Реєстрація більшості операцій, пов'язаних з передачею майнових прав на товар або не фінансовий актив чи з наданням послуг, в СНР супроводжується відповідним записом на фінансовому рахунку. Частіше всього такі операції мають форму обміну товару, активів чи послуг безпосередньо на засоби платежу або на фінансові претензії, що дають право на отримання платежу в майбутньому. Оскільки в СНР облік ведеться на основі принципу нарахування, будь-яка операція, що припускає здійснення платежу у формі фінансових активів чи в натуральній формі, супроводжується кореспондуючим записом по фінансовому рахунку.

Однак багато операцій в СНР відображаються на фінансовому рахунку повністю. До них відносяться такі, які пов'язані з обміном одного фінансового активу на інший або з погашенням зобов'язання за рахунок активу. Наприклад, комерційні кредити погашаються в обмін на платіж: це означає, що фінансова вимога у формі комерційного кредиту зникає тоді, коли боржник надає кредитору засоби платежу. В результаті на фінансовому рахунку з'являються такі чотири проводки: для кредитора – зменшення суми наданого комерційного кредиту та збільшення платіжних засобів (готівкові кошти та ліквідні депозити); для боржника – скорочення зобов'язань (у формі комерційних кредитів) та зменшення величини фінансових активів (у формі засобів платежу).

Для визначення фінансових активів і зобов'язань інституційних секторів економіки спираючись на вітчизняне законодавство [1-7] використовують інформація фінансових звітів підприємств, фінансових установ, бюджетних організацій та фондів соціального страхування (таблиця 1).

Таблиця 1. Інформаційна база для складання фінансового рахунку

Категорії фінансового рахунку згідно з СНР'93	Джерела інформації
F.1. Монетарне золото та спеціальні права запозичення	Платіжний баланс України
F.2. Готівкові гроші та депозити	ф.№1 "Баланс" підприємств "Баланс Національного банку України" "Зведений баланс банків України" ф.№748 "Звіт про касові обороти" Національного банку України ф.№1 "Баланс" бюджетних установ "Звіт про фінансовий стан державного бюджету України" (баланс) "Баланс виконання бюджетів Автономної республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя" ф.№1 "Баланс" Пенсійного фонду ф.№1 "Баланс" Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань ф.№1 "Баланс" Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності ф.№1 "Баланс" Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття Платіжний баланс України

Категорії фінансового рахунку згідно з СРН ³	Джерела інформації
F.3. Цінні папери, крім акцій	ф.№1 "Баланс" підприємств ф.№2-Б "Звіт про випуск, реалізацію та обіг цінних паперів" "Баланс Національного банку України" "Зведений баланс банків України" "Звіт про фінансовий стан державного бюджету України" (баланс) "Баланс виконання бюджетів Автономної республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя" ф.№1 "Баланс" бюджетних установ Платіжний баланс України
F.4. Кредити та позики	ф.№1 "Баланс" підприємств ф.№2-Б "Звіт про випуск, реалізацію та обіг цінних паперів" "Баланс Національного банку України" "Зведений баланс банків України" "Звіт про фінансовий стан державного бюджету України" (баланс) "Баланс виконання бюджетів Автономної республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя" ф.№1 "Баланс" бюджетних установ Платіжний баланс України
F.5. Акції та інші цінні папери, які забезпечують участь у капіталі	ф.№1 "Баланс" підприємств ф.№2-Б "Звіт про випуск, реалізацію та обіг цінних паперів" "Зведений баланс банків України" Платіжний баланс України
F.6. Страхові технічні резерви	"Звіт про доходи та витрати страховика" страхових компаній України
F.7. Інша дебіторська / кредиторська заборгованість	ф.№1 "Баланс" підприємств "Баланс Національного банку України" "Зведений баланс банків України" ф.№1 "Баланс" бюджетних установ "Звіт про фінансовий стан державного бюджету України" (баланс) "Баланс виконання бюджетів Автономної республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя" ф.№1 "Баланс" Пенсійного фонду ф.№1 "Баланс" Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності ф.№1 "Баланс" Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття

У гіпотетичному випадку економіки закритого типу, яка характеризується відсутністю будь яких угод між інституційними одиницями – резидентами та нерезидентами, загальна сума чистого кредитування та сума чистого запозичення різних інституційних секторів буде рівною між собою, оскільки потреба у чистому запозиченні дефіцитних секторів буде покрита за рахунок чистого кредитування секторів, які володіють надлишком фінансових ресурсів. Для економіки в цілому чисте кредитування (чисте запозичення) повинно дорівнювати нулю. Ця рівність відображає симетричний характер фінансових активів та зобов'язань. Коли ж між резидентами і нерезидентами мають місце господарчі угоди сукупна величина чистого кредитування та чистого запозичення по всіх секторах економіки повинна дорівнювати або чистому кредитуванню, наданому економікою певної країни іншим країнам світу, або чистому запозиченню, отриманому нею із-за кордону.

Обмін існуючих фінансових активів на інші фінансові активи відображається винятково у рамках фінансового рахунку і стосується тільки активів. Так, якщо існуюча облігація в результаті угоди на вторинному ринку переходить від однієї інституційної одиниці до іншої, фінансовий рахунок продавця фіксує зменшення авуарів (грошових ресурсів банків-резидентів в іноземних валютах, цінних паперах, золоті, що є на його рахунках у закордонних банках) цінних паперів та збільшення на ту ж суму засобів платежу. По фінансовому рахунку покупця проводяться зворотні записи. Коли виникнення нового фінансового активу пов'язано з прийняттям інституційною одиницею фінансового зобов'язання, всі необхідні проводки можуть бути також відображені на

фінансовому рахунку. Зокрема у разі випуску корпорацією короткострокових цінних паперів в обмін на засоби платежу, то така операція у фінансовому рахунку за фіксується відповідно як збільшення її зобов'язань у формі цінних паперів та збільшення її фінансових активів у формі засобів платежу. На фінансовому рахунку сектора покупця відбудеться симетрична заміна величини фінансових активів, тобто сума платіжних засобів зменшиться, а авуари цінних паперів зростуть.

Висновки. На нашу думку необхідно більш детальна інформація про фінансові елементи національного багатства та їх практичне застосування у поточній діяльності. Для розвитку економічного аналізу важливо також розширювати публікацію даних у цій галузі, висвітлюючи при цьому методологію їх розрахунку.

1. Закон України "Про цінні папери і фондову біржу" від 18.06.1991р. №1201-XII (зі змінами та доповненнями) zakon.rada.gov.ua. 2. Закон України "Про Національний банк України" 20.05.1999 р. №679-XIV <http://search.ligazakon.ua>. 3. Закон України "Про недержавне пенсійне забезпечення" від 09.07.2003 р. <http://search.ligazakon.ua>. 4. Постанова Національного банку України "Правила здійснення депозитних операцій для банківських депозитів" від 30.06.1998 р. №250 zakon.rada.gov.ua. 5. "Положення Національного банку про кредитування" від 28.09.1995 р. №246 (зі змінами та доповненнями) zakon.rada.gov.ua. 6. "Правила випуску та обігу фондових деривативів", які затверджені рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 24.06.1997 р. №13 <http://search.ligazakon.ua>. 7. Розпорядження Кабінету Міністрів України "Концепція розвитку національних рахунків" від 25.07.2002 р. <http://www.ukrstat.gov.ua>. 8. Руководство по денежно-кредитной и финансовой статистике. – Вашингтон, округ Колумбия, США: МВФ – 2000. – 324 с. 9. Система национальных счетов. Комиссия Европейских сообществ, МВФ, ОЭСР, ООН, Всемирный банк, 1993. – Брюссель; Люксембург; Вашингтон; Нью-Йорк; Париж, 1998. – 628 с.

ВАЛЮТНЕ КРЕДИТУВАННЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УКРАЇНІ

У статті розглядаються особливості надання кредитів у іноземній валюті та їх місце в структурі валютних операцій, що проводяться комерційними банками. А також аналізується роль валютних кредитних операцій в діяльності уповноважених банків та їх вплив на формування курсу гривні по відношенню до провідних валют світу.

This article discusses the characteristics of loans in foreign currency and their place in the structure of foreign exchange transactions conducted by commercial banks. And also analyzed the role of foreign exchange credit operations of the authorized banks and their influence on the formation rate against major currencies.

Кредитування є одним з основних видів діяльності будь-якого комерційного банку, а можливість отримання кредиту фізичними та юридичними особами – запорука успішного розвитку економіки країни. Головним завданням комерційних банків при здійсненні кредитних операцій у іноземній валюті є фінансування міжнародної торгівлі. Для світової практики традиційними методами банківського кредитування експорту є аванси під інкасо, облік векселів або чеків банком, фінансування по документарному акредитиву, акцептні кредитні лінії, експортний кредит, кредит покупцю і т.д.

Дослідження операцій комерційних банків на валютному ринку України та зокрема кредитних операцій у іноземній валюті відбувається з часу їх виникнення у вітчизняній банківській практиці. Окремі аспекти здійснення кредитних валютних операцій знайшли висвітлення в працях таких вчених-економістів як: Боринець С.Я., Васильченко З.М., Дзюблук О.В., Міщенко В.І., Мороз А.М., Примостка Л.О., Ющенко В.А. Красавіної Л.М., Лізелотт С., Котелкіна С.В., Енга М.В., Мишкіна Ф.С., Міллера Р.Л., Нідеккера Г.Л., Пебро М., Сінкі Дж. та багатьох інших

Всебічний аналіз змісту та структури операцій у сфері фінансування зовнішньої торгівлі, що проводяться вітчизняними комерційними банками, змушує констатувати той факт, що, на сьогоднішній день, використовуються тільки деякі окремі форми кредитування. [1] Серед основних причин такого стану речей доцільно назвати нестабільну законодавчу базу, політику держави у сфері експортно-імпортного регулювання, недостатність ефективних механізмів страхування валютних ризиків та інші.

При здійсненні кредитування в іноземній валюті необхідно враховувати не лише високий рівень прибутковості цих операцій, але й високий ступінь їхнього ризику, пов'язаний з повільним проходженням міжнародних платежів, складністю застосування закону "Про заставу" при реалізації схеми забезпечення повернення кредиту.

Процес управління кредитами заслуговує особливої уваги, тому що від його якості залежить успіх роботи банку. Основу всього процесу управління кредитами становить кредитна валютна політика, тобто сукупність правових, економічних та організаційних заходів та форм, які проводяться комерційними банками при наданні кредитів в іноземній валюті. Політика визначає об'єктивні стандарти та параметри, якими мають керуватись працівники банку, котрі відповідають за надання і оформлення позик та управління ними.

Виважена кредитна політика банку є основою для правильного управління кредитним ризиком. В Україні, незважаючи на те, що банки самі розробляють свою кредитну політику, вони часто не дотримуються її курсу, інколи тому що це зменшує їхні можливості щодо надання кредитів, а інколи просто через некомпетентність службовців банку. Основне призначення кредитної валютної політики – це забезпечення послідовності дій та дотримання надійності, чіткості в роботі.

Надання кредитів являє собою дуже важливий та чутливий процес. Банк має визначити, які кредити буде

надавати, обсяги кредитів кожного типу, коло позичальників та умови на яких він буде їх надавати. Всі ці важливі рішення вимагають, щоб метою політики банку була підтримка оптимальних співвідношень між кредитами, депозитами та іншими зобов'язаннями і власним капіталом. Дотримання норм затвердженої кредитної валютної політики сприяє підвищенню якості кредитів. Цілі кредитної політики мають охоплювати певні елементи правового регулювання, ступінь допустимого ризику та балансу кредитного портфелю банку

Разом з тим, слід відзначити, що аналіз вітчизняної банківської практики надання валютних кредитів до кризового періоду свідчить про нарощування їх обсягів. За останні роки в Україні переважна більшість банків надавали кредити в іноземній валюті. Кредитування проводиться як за рахунок власних валютних коштів, так і за рахунок кредитів, отриманих від іноземних банків та міжнародних фінансових організацій за міждержавними та міжурядовими угодами.

За станом на кінець першого півріччя 2009 року структура валютних кредитів наданих комерційними банками має наступний вигляд (рис. 1).

Серед факторів, які впливають на активність валютного сектору банківської діяльності є головними курсовий, ціновий та нормативний. Сукупність цих чинників формує стан банківського кредитування у валюті; в окремі періоди вплив кожного з них може бути вирішальним.

Курсовий фактор впливає на динаміку валютного фінансування банками економіки передусім завдяки стабільності валютного курсу. За підрахунками, тенденції до знецінення національних грошей упродовж 1996 – 1999 рр. темпами 22,5 % середньорічного приросту зумовили середньорічний темп приросту валютних кредитів у 18,7 %, тоді як зміцнення гривні протягом 2000 – 2004 років сприяло зростанню середньорічних темпів приросту обсягів валютних кредитів до 33,8 % Проте найбільший приріст обсягів кредитування, в тому числі і у іноземній валюті спостерігався в 2007 – 2008 роках. За цей період обсяги кредитування в іноземній валюті зросли в 3,58 разів (з 121 433 тис. грн. на початок 2007 року до 433 801 тис. грн. на кінець 2008 року) Однак кризові явища, в економіці та фінансовій сфері які спостерігаються з середини 2008 року призвели до скорочення обсягів кредитного портфелю комерційних банків і на кінець першого півріччя 2009 року обсяг кредитів наданих комерційними банками в іноземній валюті скоротився до 378 912 тис. грн., що на 12,6 % менше ніж на початок відповідного року [4].

Специфічною особливістю динаміки кредитування банками в іноземній валюті є її нестійкість через залежність від фактора інфляційних очікувань суб'єктів економіки, що є прямим наслідком дії ефекту внутрішнього відпливу капіталу. Це явище характерне для країн із недостатньо розвинутими фінансовими системами, висуває певні вимоги щодо завдання їх грошово-кредитної політики. В умовах нестабільності національних грошей кредити в іноземній валюті використовують як засіб страхування ризиків і кредиторі і позичальники.